

Editörden

Bilim özü gereği politiktir. Üretilen bilimsel bilginin egemen yapının gereksinimlerine hizmet eden bir nitelik edinmesi, ona politik bir işlev yükler. Buna rağmen sağlık bilimlerinde, tıp alanında ve özel olarak psikoloji ve psikiyatride üretilen bilimsel araştırmaların üretilme ve yayınlama süreci, güncel politik süreçlerden doğrudan pek etkilenmez, ya da güncel politik çalışmalara doğrudan dokunan çalışmalar bilimsel dergilerde kolaylıkla yer almaz.

Özellikle ülkemizde tıp ve psikiyatri alanında yapılan çalışmalarda çoğunlukla politik bir konuya değinmek, irdellemek ya da politik bir sorunun yanıtını aramak gibi bir motivasyon pek yoktur. Ne yazık ki ülkemizde daha çok akademik yükseltme gereksinimlerinin ışığında biçimlenen, uluslararası indekslerde yayınlama arzusunun biçimlediği bir makale yazım uğraşısı ve çoğunlukla da uzmanlık, yüksek lisans ya da doktora tezlerinin dinamiğiyle dönen bir makale üretim süreci vardır.

Belirli bir alanda bilimsel bir sorunun peşinden koşup, özgün bir kuramsal yanıt oluşturmaya olanak veren çalışmalardan öte, daha önce ve daha çok yurt dışında yapılan çalışmaları teyit eden, doğrulayan ya da onların kanıt gücüne katkı sağlayan "tekrar" araştırmalar yapılmaktadır. Halen biyolojik araştırmalar daha çok ilgi çekmekte ve rağbet görmektedir. Psikiyatri araştırmalarında "biyopsikososyal" in şişkin "biyo" sunun egemenliği sürmektedir.

Toplumsal ve siyasal arka planı olan bir sorunun peşinde koşsanız ve bunu özgün bir araştırma deseni ile hayata geçerseniz bile, bu araştırmaların sonuçlarını kongrelerde sunabilme, özellikle ödüle değer araştırmalar içinde ve dergilerde yer bulma şansı pek görülmemektedir. Yakın zamanlarda bazı kongrelerde yer alan ve eleştirel yaklaşımı olan, sistemi eleştiren akademisyenlerin konuşmaları iptal edilmiş ya da programlardan çıkarılmışlardır. Bu içselleştirilmiş sansür, bilimsel bilgi paylaşımının evrensel niteliğini ve düşünce üretme özgürlüğünü zedeleyen örnekler olarak ne yazık ki tarihe yazılmıştır.

Bu konu yanında, akademiye yöneten otoritenin bilimsel çalışma üretimine yönelik baskıları son günlerde politik bir sorun olarak gündeme gelmektedir. Siyasi otorite kimin hangi alanda bilimsel bir çalışma üreteceğine, bilimsel bir dergide kimin yazısının yer alıp kimin alamayacağına yüksek öğretimi yöneten kurumlar aracılığıyla müdahale etmektedir. Oysa bilimsel bir dergi, bilimsel bir araştırma ve makaleyi bilimsel özgürlük, evrensel etik değerler çerçevesinde değerlendirerek, yayımlanma sürecine sokma sorumluluğundadır. Bu, bilimsel bilgi üretiminin, düşünce özgürlüğünün bir gereğidir.

Bilimsel yayıncılık yapan tüm kurumların, dergilerin bu konuda duyarlı olmaları, etik bir duruş sergilemeleri gerekli ve önemlidir. Pragmatik bir yaklaşımla güncel siyasetin gereklerine göre yayın politikasını biçimleyen bir dergi değil; Türkiye Psikiyatri Derneği'nin de şiarı olan "Bilim, Etik, Dayanışma" ilkelerini gözeten, bilimsel ilkelere ve etik değerlere önem veren, bilimsel bilgi üretme sürecinde düşünce özgürlüğünü savunan ve ayırım yapmaksızın tüm insanlarla birlikte dünyada yaşayan tüm canlıların yaşamını sağlıklı kılacak bir bilgi üretimini destekleyen bir dergi, gücünü değerini ve saygınlığını koruyacaktır.

Saygılarımla

Doç. Dr. Burhanettin Kaya

Editör

Editörler Kurulu adına